

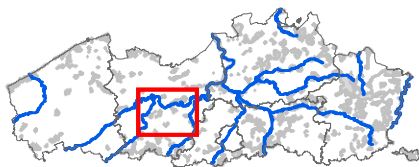
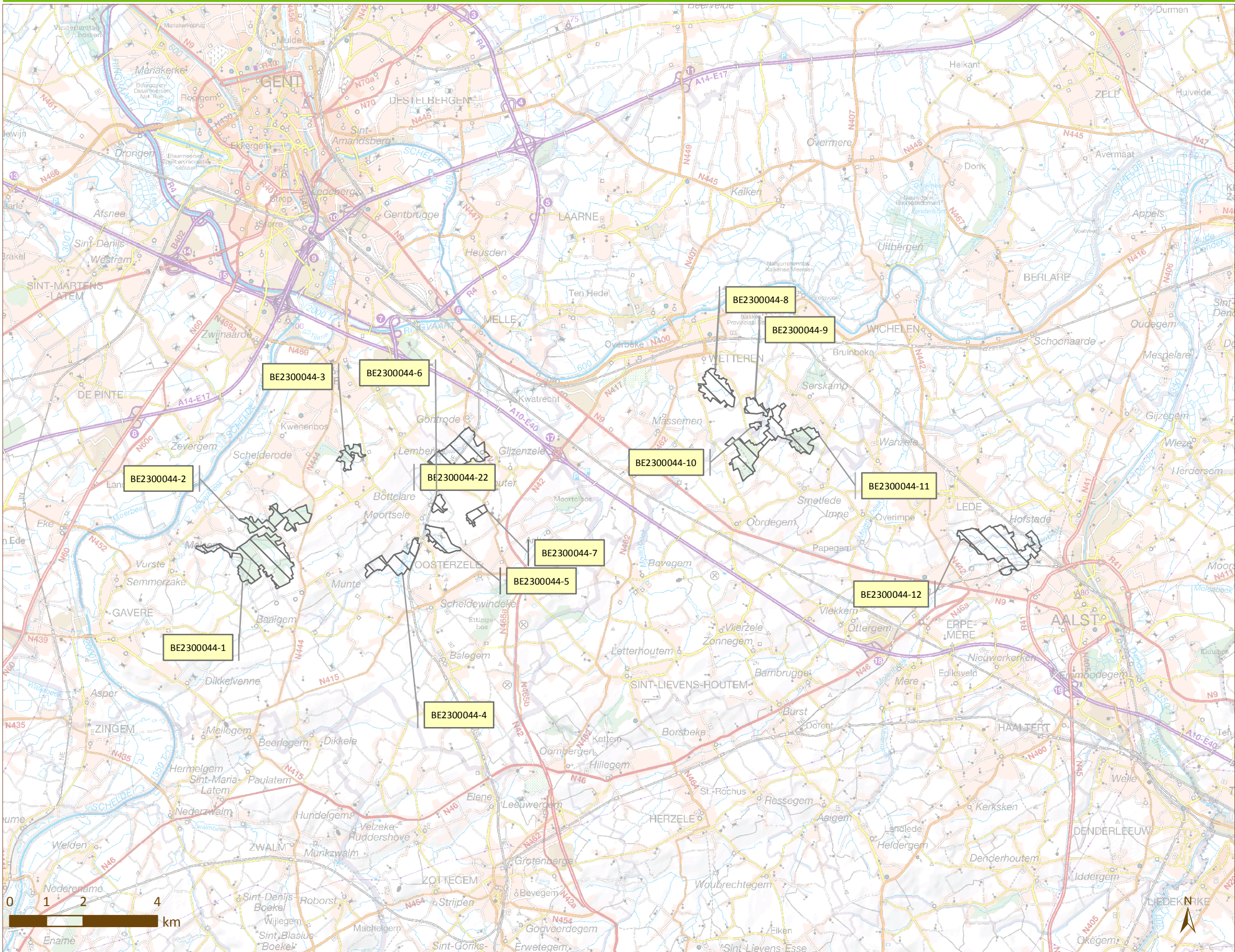
BE2300044 - Bossen van het zuidoosten van de Zandleemstreek

Managementplan Natura 2000 1.0

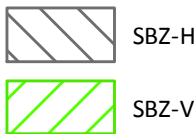
Statuut document:	Informatief document
Auteur:	Agentschap voor Natuur en Bos
Datum:	19/12/2014
Documentnummer:	Natura2000_0000313

**AGENTSCHAP
NATUUR & BOS**

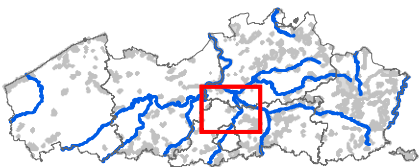
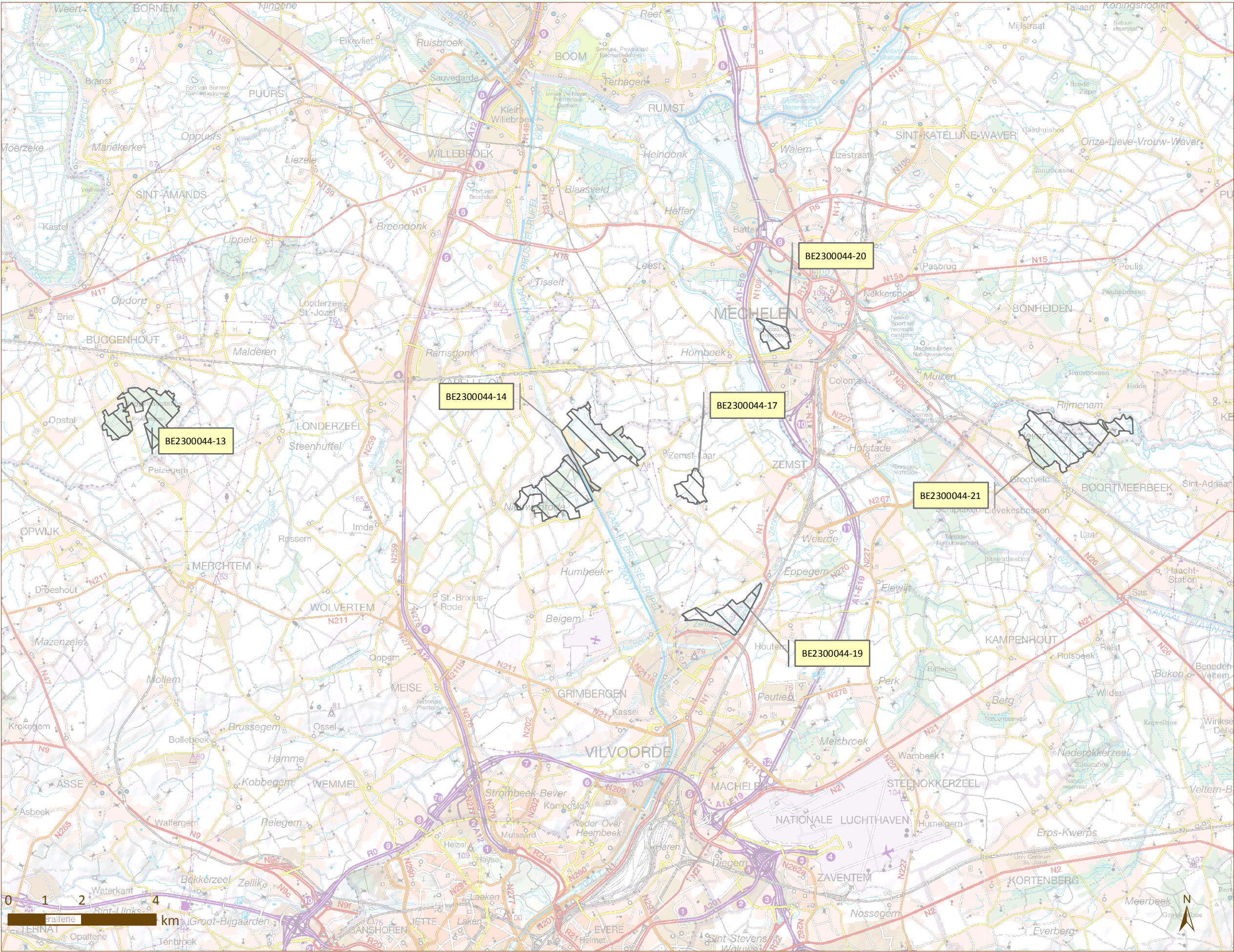
Legende

Situering van de deelgebieden
van de Habitatrictlijn

Vlaanderen
is natuur

Legende

SBZ-H

SBZ-V

Situering van de deelgebieden
van de Habitatrictlijn

Vlaanderen
is natuur

Inhoudstafel

1. Inleiding

2. Taakstelling

2.1 Doelstellingen voor de speciale beschermingszone

2.2 Prioritaire inspanningen met het oog op het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen

2.3 Gebiedsgerichte aandachtspunten voor de uitvoering

3 Openstaande taakstelling

3.1 Habitats

3.2 Soorten

4 Overzicht van de prioritaire inspanningen

4.1 Inspanningsmatrix

5 Taakstelling inzake de verbetering van het natuurlijk milieu

6 Richtkaart

6.1 Situering actuele habitats

6.2 Situering vegetaties als leefgebied voor Europees te beschermen soorten

6.3 Aanwezigheid van habitattypische soorten

6.4 Ruimtelijke verdeling van de instandhoudingsdoelstellingen

6.5 Ruimtelijke verdeling van de prioritaire inspanningen

6.6 Situering van de gebieden beheerd met het oog op de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen

6.7 Zoekzones

6.8 Actiegebieden voor de verbetering van het leefmilieu

7 Gebiedsgerichte toepassing van het globaal afwegingskader Natura 2000

1. Inleiding

Algemeen kader

Om de soortenrijkdom van planten en dieren en hun leefgebieden in de toekomst de noodzakelijke kansen te geven, is op grond van Europese richtlijnen, de Vogel- en Habitatrichtlijn, een samenhangend Europees netwerk van beschermde gebieden aangeduid: het Natura 2000-netwerk. In Vlaanderen zijn 62 Natura 2000-gebieden aangeduid, ook **speciale beschermingszones (hierna: SBZ)** genoemd. Deze gebieden zijn belangrijk om kansen te geven aan soorten en habitattypes van Europees belang. Voor Vlaanderen handelt het om 46 habitattypes, 49 dier- en plantensoorten en 55 vogelsoorten.

Op de lidstaten van de Europese Unie rust de verplichting om de nodige maatregelen te nemen om een ‘gunstige staat van instandhouding’ te realiseren voor bijlagesoorten en habitattypes van Europees belang. Om richting te geven aan deze maatregelen zijn door de Vlaamse regering doelen op Vlaams niveau (de zogenaamde **G-IHD**) en per speciale beschermingszone (de zogenaamde **S-IHD**) bepaald. Deze S-IHD zijn, na een intensief overlegproces tussen 2010 en 2013, vastgelegd in aanwijzingsbesluiten die door de Vlaamse regering definitief werden goedgekeurd op 23/04/2014.

De realisatie wordt gefaseerd en programmatorisch aangepakt. De realisatie van de instandhoudingsdoelen is complex: niet alle kennis is al aanwezig, verschillende belangen en personen zijn betrokken, de middelen en tijd zijn beperkt. Daarnaast is het belangrijk voor alle betrokken partijen om voortgang te maken. Omdat Vlaanderen zesjaarlijks aan Europa moet rapporteren over de voortgang, is geopteerd voor fases/cycli van zes jaar. Per cyclus wordt een **Vlaams Natura 2000 programma** opgemaakt met de Vlaamse taakstelling voor de komende periode. Inspanningen die binnen de programmacyclus moeten worden gerealiseerd zijn bindend. Het programma omschrijft ook welke engagementen sectororganisaties of overheidsinstanties opnemen en welke budgettaire consequenties hier aan verbonden zijn. Op het niveau van de speciale beschermingszones wordt de realisatie van de taakstelling opgevolgd en gestuurd via een **Managementplan Natura 2000**.

Focus Vlaams Natura 2000 programma 2014–2020

Voor de eerste programmaperiode 2014-2020 vertrekt het Natura 2000-programma van de Europese Biodiversiteitsstrategie, van Vlaanderen in Actie (ViA) en van het Pact 2020. De realisatie van die taakstelling betekent concreet dat in 2020, aan het eind van de eerste programmaperiode, 16 van de 46 beschermde habitattypes in een gunstige staat van instandhouding moeten verkeren of verbetering vertonen ten opzichte van 2007. Voor de habitattypes die niet behoren tot de 16 habitattypes 2020 worden in 2020 tussendoelen gesteld rekening houdend met de doelafstand tot 2050. Deze tussendoelen omvatten naast stand still ook de opdracht om in totaal 70% van de oppervlakte onder correct beheer te brengen. Ook voor soorten worden tussendoelen bepaald om de doelstellingen in 2050 te realiseren. Er worden geen specifieke ‘soorten 2020’ bepaald aangezien de op Europese schaal betere situatie van soorten. Bovendien wordt verwacht dat soorten ook zullen profiteren van de inspanningen voor de habitats.

Doelstelling en inhoud managementplan

De realisatie van de instandhoudingsdoelen gebeurt door maatregelen op het terrein door verschillende mensen en organisaties. De concrete ruimtelijke ligging, de planning van en afspraken over deze maatregelen zijn/worden opgenomen in plannen of projecten. Het managementplan geeft per SBZ een overzicht van de uitgevoerde, geplande en/of noodzakelijke plannen of projecten van de verschillende organisaties en mensen (= informatief). Op basis van de inschatting van de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van de verschillende doelen en de taakstelling opgenomen in het Natura 2000 programma 2014-2020, geeft het bovendien ook aan voor welke terreinacties er nog afspraken moeten worden gemaakt en met welke prioriteit (= richtinggevend).

Om de vooruitgang en de realisatie van de doelen, indien nodig, te kunnen afdwingen is het managementplan het kader voor de afweging van projecten en plannen en voor het opleggen van bepaalde maatregelen. Het managementplan wordt opgemaakt en beheerd door het Agentschap voor Natuur en Bos (hierna: het ANB) in overleg met het overlegplatform dat door het ANB voor elke speciale beschermingszone of –zones wordt georganiseerd. De goedkeuring van het managementplan gebeurt door de Vlaamse regering na formeel advies van de Gewestelijke Overleginstantie.

Gezien de technische en maatschappelijke complexiteit van de opdracht tot het realiseren van de taakstellingen; is vastgelegd dat per planperiode verschillende fasen kunnen worden onderscheiden. De startversie (managementplan 1.0) beschrijft de taakstelling voor deze planperiode voor de speciale beschermingszone. Bij de start/het einde van elke fase wordt een geactualiseerde en aangevulde versie van het managementplan vastgesteld. Voor het afronden van elke fase wordt een generieke timing op Vlaams niveau opgelegd voor alle SBZ:

- MP 1.0 met een beschrijving van de taakstelling voor deze planperiode in elke SBZ (2014).
- MP 1.1 met een beschrijving van de stand van zaken, geplande acties en gekende (prioritaire) acties (2015).
- MP 1.2 met een beschrijving van de actuele stand van zaken, bijkomende geplande acties en uitgewerkte prioritaire acties (2017).
- MP 1.3 met een beschrijving van de actuele stand van zaken, bijkomende geplande acties, een stand van zaken van de prioritaire acties met, indien nodig, een beschrijving van de verplichtende maatregelen (2017).

Inhoud managementplan

De inhoud van het managementplan is wettelijk vastgelegd in artikel 6 van het Instandhoudingsbesluit van 20 juni 2014. De inhoudstafel van voorliggend document volgt de daarin voorgeschreven samenstelling.

Statuut van voorliggend Managementplan 1.0

Dit managementplan 1.0 is gebaseerd op het Besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van de speciale beschermingszone ‘BE2300044 Bossen van het zuidoosten van de zandleemstreek’ en tot definitieve vaststelling van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten van 23/04/2014 (hierna: het S-IHD-besluit).

Dit managementplan 1.0 werd niet formeel vastgelegd en is een informatief document. Overeenkomstig de afspraak op de vergadering van de Vlaamse Overleggroep (dit is de voorloper van de Gewestelijke Overleginstantie) van 09/07/14 is het te beschouwen als een basis- of startversie van de managementplannen met indicatieve opgave van de taakstelling per SBZ en per deelgebied. Nog niet alle elementen van een managementplan, zoals beschreven in het Instandhoudingsbesluit van 20 juni 2014, zijn ingevuld. Bij elk hoofdstuk is aangegeven of, dan wel in welke mate, dit ingevuld werd in deze planversie.

2. Taakstelling

Het gebiedsgericht kader voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen is door de Vlaamse regering vastgesteld op 23/04/2014 . Per SBZ zijn de specifieke doelstellingen en de prioritaire inspanningen vastgelegd. In paragraaf 2.1 worden de vastgelegde doelstellingen weergegeven. Per landschapstype zijn het doel en de bijbehorende habitats en soorten opgenomen. Per soort en habitat zijn ook het gebiedsgericht kwantiteitsdoel (populaties of oppervlakten) en kwaliteitsdoel beschreven. In paragraaf 2.2 zijn de inspanningen die noodzakelijk zijn voor het bereiken van de verschillende doelstellingen opgenomen. De laatste paragraaf (2.3) bevat de lijst van gebiedsgerichte aandachtspunten voor de uitvoering die naar boven zijn gekomen tijdens het overleg over de doelstellingen.

2.1 Doelstellingen voor de speciale beschermingszone

Legende	
Symbool	Omschrijving
+	Het doel is een stijging van oppervlakte of populatiegrootte of een verbetering van de kwaliteit
=	Het minimale doel is het behoud van de oppervlakte of populatiegrootte of het behoud van de kwaliteit
=/+	Het minimale doel is het behoud van de oppervlakte of populatiegrootte of het behoud van de kwaliteit met lokale uitbreidingsmogelijkheid
=(-)	Het minimale doel is het behoud van de oppervlakte of populatiegrootte of het behoud van de kwaliteit met lokale inkrimpingsmogelijkheid

Landschap: Boslandschap met zeer plaatselijke heidekernen

In de ‘Bossen van het zuidoosten van de zandleemstreek’ wordt het boslandschap beschouwd als bestaande uit de habitattypes 9120, 9130, 9160, 91E0 en 6430_boszomen, waarbinnen zeer plaatselijk heide- en heischrale habitattypes 2310, 2330, 4010, 4030 en 6230 door beheer van open plekken voorkomen.

Voor de boshabitattypes 9120, 9130, 9160 en 91E0 wordt deze SBZ als ‘zeer belangrijk’ beschouwd. De habitattypes 6430_boszomen, 6230, 4010 en 4030 zijn ‘belangrijk’, terwijl er een kennislacune bestaat voor de heidehabitats 2310 en 2330.

Er wordt gestreefd naar de realisatie van 5 grotere robuuste boscomplexen, die op lange termijn garanties bieden voor de instandhouding van leefbare populaties van habitattypische soorten zoals zwarte specht, middelste bonte specht en wespendif. Hierdoor kunnen knelpunten als sterke versnippering en slecht gebufferde bossen die onderhevig zijn aan eutrofiëring / nutriëntenaanrijking gemilderd worden. Robuustere kernen verhogen tevens de draagkracht van de gebieden.

Concreet kunnen enkele grote categorieën op vlak van doelstellingen onderscheiden worden voor de bossen:

- **1. Kwaliteitsverbetering op vlak van structuur**

Dit van toepassing op beide SBZ-gebieden. Door het toepassen van een natuurgericht bosbeheer in bossen zal het aandeel aan dikke bomen, dood hout, gevarieerde randen en open plekken op termijn toenemen. Dit zijn maatregelen die veel van de habitattypische soorten en bijlagesoorten ten goede zullen komen. Een dergelijk natuurgericht beheer wordt voorzien in veel beheerplannen, voor bossen in eigendom van/beheerd door het ANB of de erkende terreinbeherende verenigingen. Bij andere openbare besturen en privé-bossen gelegen in VEN zal door toepassen van de CDB, ook de structuurdiversiteit op termijn nog toenemen.

Ook de ontwikkeling van gevarieerde bosranden en –zomen zijn voor de SBZ van belang. Op de droge tot natte gronden is het van belang om gevarieerde bosranden en -zomen (o.a. habitatype 6430_subtype boszoom) te voorzien om kleine populaties van habitattypische soorten als sleedoornpage, levendbarende hagedis, hazelworm, zomertortel, etc. te kunnen realiseren. Meest geschikte zones op droge gronden zijn de steilere, zuidelijk gerichte hellingen, met mogelijke overgangen naar habitatype 6510 (zie verder). Op de rijkere natte bodemtypes zijn dergelijke randen en zomen van belang om optimale condities te creëren voor leefbare populaties van habitattypische soorten van natte ruigtes en graslanden (rietgors, ...) – evenals meer habitattypische soorten van lichtrijke natte bossen (nachttegaal, kleine ijsvogelvlinder).

Heischrale graslanden en heidevegetaties zijn slechts beperkt aanwezig als effectief habitat. Nochtans komen in verschillende deelgebieden relictsoorten voor in de ondergroei en op lichtrijke plekken van een aantal bossen (zowel loof- als naaldhout), in bosdreven, bosranden en bermen. Binnen de deelgebieden dient in eerste instantie zorg besteed te worden aan het behoud van de aanwezige heischrale graslanden en heidevegetaties, De realisatie van een drietal kernen van heischrale graslanden en heidevegetaties (habitattypes 2310, 2330, 4010, 4030 en 6230) wordt nagestreefd gesteld in deelgebieden 1-2 Makkegemse bossen, 11 Serskampse – Oud Smetleedse bossen en in deelgebied 21 Pikhakendonk – Hollaken. De realisatie van deze heidekernen kan door het toepassen van het open plekken beheer binnen boshabitats, waarbij open plekken tot 3 ha mogelijk zijn. De realisatie is voorzien op terreinen van het ANB of natuurbeherende verenigingen De totale oppervlakterealisatie van deze permanente open plekken binnen de boshabitats bedraagt 3 - 5 ha in deelgebied 1 Makegemse bossen, 5-8 ha in deelgebied 11 Serskampse bossen en 1- 2 ha rivierduinvegetatie in deelgebied 21 Pikhakendonk.

- **2. Realisatie van kwalitatief degelijke grote boshabitatkernen**

De realisatie van een aantal grote robuuste boskernen, die leefbare populaties bevatten van grotere oppervlaktebehoevende faunasoorten, is een belangrijk streefdoel om een goede staat van instandhouding te bereiken binnen de **SBZ ‘Bossen het zuidoosten van de zandleemstreek’** voor de boshabitats. Door de realisatie van grote boskernen (> 150 ha) kunnen ook lange termijn garanties gegeven worden voor stabiele populaties van onder meer de bijlagesoorten middelste bonte specht, zwarte specht en wespendif, maar evenzeer voor tal van andere habitattypische soorten zoals havik, zomertortel matkop...

Er worden 5 robuuste boskernen beoogd:

- Makegemse bossen: dit boscomplex omvat deelgebieden 1 Makegemse bossen met Makegembos, Bruinbos, Heilig Geestgoed, Harentbeekbos en Molenbeekvallei en 2 Makegemse bossen met Nerenbos. Er wordt een boscomplex met een richtwaarde van 215 ha beoogd. Dit komt overeen met de visie om de Makegemse bossen samen met het Aalmoezeneijebos te ontwikkelen tot regionaal bos in O-Vlaanderen, waarbinnen de ecologische doelstellingen overwogen (Econnection, 2004);
- Serskampse – Oud Smetleedse bossen: deze boskern met een richtwaarde van 176 ha is voorgesteld in deelgebieden 8 Hospiesbos, 9 Boskantgracht, 10 Serskampse – Oud Smetleedse bossen (Koningsbos) en 11 Serskampse – Oud Smetleedse bossen;
- Buggenhoutbos (deelgebied 13): voor deze boskern is de richtwaarde 166 ha bos gelegen binnen SBZ ;
- ’s Gravenbos – Driesbos - Kollintenbos: een boskern met een richtwaarde van 207 ha is tot doel gesteld in deelgebied 14 Bos van Aa, Kollintenbos, ’s Gravenbos, Driesbos.
- Aalmoezeneijebos: deze kleinere boskern is gelegen in deelgebied 22 Aalmoezeneijebos en Gondebeekvallei met een richtwaarde van 37 ha ha. Samen met de Makegemse bossen zal het Aalmoezeneijebos het regionaal bos van Oost-Vlaanderen vormen (Econnection, 2004).

Volgende methoden kunnen de realisatie van deze boskernen bewerkstelligen:

- A. **Omvorming** van bestaande ‘niet habitatwaardige’ bossen. In de door de Vlaamse overheid beheerde bossen en bossen in beheer van de erkende terreinbeherende verenigingen en in het kader van herstelprojecten worden maatregelen voorzien welke tot bijkomend habitat zullen leiden. 20-80% van de niet inheemse bestanden zal hier op termijn tot bijkomend habitat leiden. Via stimulerende maatregelen, kunnen ook privé-eigenaars ingezet worden om bijkomend habitat te realiseren. Zij kunnen een uitgebreid bosbeheerplan opstellen, waarbij ook de CDB dienen gevolgd te worden.
- B. **Bosuitbreiding**. Het grootste aandeel voor realisatie van bijkomend habitat zal voor dit SBZ dienen te gebeuren via bosuitbreiding

- **3. Het degelijk bufferen van kleinere boskernen en / of verbinden van kleinere boskernen**

Dit is een algemene doelstelling die voor de kleinere boskernen binnen de verschillende deelgebieden van de **SBZ ‘Bossen van het zuidoosten van de zandleemstreek’** voorgesteld wordt. Veel kleine boskernen in de deelgebieden voldoen niet aan het MSA en zijn bovendien vaak in een agrarisch gebied gelegen, waardoor ze slecht gebufferd zijn. Hierdoor is het verdwijnen van habitattypische bossoorten in deze kernen een reëel gevaar. Door deze kernen, die vaak kleine en kwetsbare satellietpopulaties van typische soorten bevatten, te bufferen en uit te breiden of ze te verbinden met de grotere bossen, kan de kans op het lokaal uitsterven sterk worden gereduceerd. Dit gaat om verbindingen via kleinschalige bosuitbreiding tot kleinschalige landschappelijke elementen zoals hagen en houtkanten binnen SBZ. Kleinschalige bosuitbreidingen (in totaal ca 80 ha) worden voorgesteld in de deelgebieden 3 Gentbos, 4 Drooghout met Kerkesbeek – Molenbeekvallei, 5 Gootbos, 6 Hoekske Ter Hulst, 12 Molenbeek – Dorenbeekvallei bij Honegem, Zolegem, Sint-Appolonia 21 Pikhakendonk, Hollaken.

Habitats - Boslandschap met zeer plaatselijke heidekernen

Habitat		Oppervlakte doelstelling	Kwaliteit doelstelling
2330 - Open grasland met <i>Corynephorus</i> - en <i>Agrostis</i> soorten op landduinen	Doel	=	+
	Omschrijving	Actueel: 1,3 ha + relicten in mozaïek met habitattypes 2310 en 4030 Doel: behoud actuele oppervlakte	Duurzaam behoud.
4010 - Noord-Atlantische vochtige heide met <i>Erica tetralix</i>	Doel	=	+
	Omschrijving	Actueel: 0,02 ha Doel: behoud actuele oppervlakte.	Duurzaam behoud.
4030 - Droge Europese heide	Doel	=	+
	Omschrijving	Actueel: 2 ha Doel: behoud actuele oppervlakte.	Duurzaam behoud.
6230 - Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)	Doel	=	+
	Omschrijving	Actueel:1,2 ha Doel: behoud actuele oppervlakte.	Duurzaam behoud, voldoende staat van instandhouding met meer sleutelsoorten.
6430 - Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van de montane en alpiene zones, subtype boszoom	Doel	+	+
	Omschrijving	Doel: 1/5 van bosranden ontwikkelen als goed ontwikkelde boszomen, voornamelijk van de vochtige bossen (habitats 9130, 9160 en 91E0). Voor het habitatype wordt geen oppervlakte doel geformuleerd, aangezien deze bij de oppervlakte doelen van de andere boshabitats gerekend wordt.	Voldoende tot goede staat van instandhouding, met mantelzoomvegetaties van meer dan 5 meter breedte. De vegetatie heeft geleidelijke overgangen van kruidige delen (zoom) via struwelen (mantel) naar aangrenzend bos met de aanwezigheid van habitattypische planten- en diersoorten.
9120 - Atlantische zuurminnende beukenbossen met <i>Ilex</i> en soms ook <i>Taxus</i> in de ondergroei (<i>Quercion robori-petraeae</i> of <i>Illici-Fagenion</i>)	Doel	+	+
	Omschrijving	Actueel: 404 ha Doel: toename van 128 ha met een richtwaarde van 73 ha door bosuitbreiding tot een totale oppervlakte van 532 ha.	Goede staat van instandhouding in “grote boshabitatkernen” (voor selectie deelgebieden, zie bovenstaande tekst ‘boslandschap’). Voldoende tot goede staat van instandhouding in kleinere boskernen, met een goede staat met betrekking tot habitatstructuur en verstoring. Streven naar een mozaïekstructuur door structuurbepalende processen kansen en ruimte te bieden. Permanente open plekken dienen in deelgebieden 1 Makegemse bossen, 11 Serskampse bossen en 21 Pikhakendonk, een duurzaam behoud op langere termijn te garanderen van de zeldzamere intermediaire Atlantische heidevegetaties (2130, 2330, 4010, 4030 en 6230). De oppervlakterealisatie van deze permanente open plekken (tot 3 ha per plek) bedraagt 3 - 5 ha in deelgebied 1 Makegemse bossen, 5-8 ha in deelgebied 11 Serskampse bossen en 1- 2 ha rivierduinvegetatie in deelgebied 21 Pikhakendonk.
9130 - Beukenbossen van het type <i>Asperulo-Fagetum</i>	Doel	+	+
	Omschrijving	Actueel: 62 ha Doel: toename van 54 ha met een richtwaarde van 38 ha door bosuitbreiding tot een totale oppervlakte van 116 ha.	Zie doelen habitatype 9120 (Landschap: Boslandschap met zeer plaatselijke heidekernen).
9160 - Sub-Atlantische en midden-Europese winterreikenbossen of eiken-haagbeukbossen behorend tot het <i>Carpinion-betuli</i>	Doel	+	+
	Omschrijving	Actueel: 38 ha Doel: toename van 31 ha met een richtwaarde van 24 ha door bosuitbreiding tot een totale oppervlakte van 69 ha.	Goede staat van instandhouding in “grote boshabitatkernen” (deelgebieden 9 Boskantgracht en 14 Bos van Aa, Kollintenbos, ’s Gravenbos, Driesbos). Streven naar een mozaïekstructuur door structuurbepalende processen kansen en ruimte te bieden.

Habitat		Oppervlakte doelstelling	Kwaliteit doelstelling
91E0 - Alluviale bossen met Alnion glutinosa en Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae), alle subtypes	Doel	+	+
	Omschrijving	Actueel : 173 ha Doel: (alle subtypes) toename van 105 ha met een richtwaarde van 77 ha door bosuitbreiding tot een totale oppervlakte van 278 ha.	Zie specifieke subtypes 91E0 (Landschap: Boslandschap met zeer plaatselijke heidekernen).
91E0 - Alluviale bossen met Alnion glutinosa en Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae), subtype 91E0_bron - bronbossen (Goudveil-essenbossen) & 91E0_veb: Vogelkers-essenbos	Doel	+	+
	Omschrijving	Actueel: 126 ha Doel: zie bij 91E0	Goede staat van instandhouding in “grote boshabitatkernen” (voor selectie deelgebieden, zie bovenstaande tekst ‘boslandschap’). Voldoende tot goede staat van instandhouding in kleinere boskernen, met een goede staat met betrekking tot habitatstructuur en verstoring. Streven naar een mozaïekstructuur door structuurbepalende processen kansen en ruimte te bieden.
91E0 - Alluviale bossen met Alnion glutinosa en Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae), subtype 91E0_vm - mesotroof elzenbroek	Doel	=	+
	Omschrijving	Actueel: 17 ha Doel: Behoud huidige oppervlakte.	Voldoende staat van instandhouding.
91E0 - Alluviale bossen met Alnion glutinosa en Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae), subtype 91E0_vn - eutroof elzenbos	Doel	+	+
	Omschrijving	Actueel: 30 ha Doel: zie bij 91E0	Voldoende staat van instandhouding.

Soorten - Boslandschap met zeer plaatselijke heidekernen

Soort		Populatiedoelstelling	Kwaliteitdoelstelling
Gewone/Grijze grootoornvleermuis, Brandts vleermuis/Gewone baardvleermuis	Doel	=/+	+
	Omschrijving	Instandhouding of groei van de populaties.	Instandhouding, herstel en ontwikkeling van lijnvormige KLE's als verbinding tussen foerageergebieden. Behoud en verbetering habitatkwaliteit voor zomerkolonies (holle bomen, vervangen ongewenste loofhoutsoorten). Specifieke inrichting (kerk)zolders.
Kamsalamander	Doel	+	+
	Omschrijving	Uitbreiding van het leefgebied en huidige populaties waarbij gestreefd wordt naar een minimum van 50 adulte individuen per populatie in deelgebieden 1, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 17, 19 en 21.	Goede staat van instandhouding met betrekking tot water- (telkens > 5 poelen per deelgebied) en landhabitat. Opheffen van migratie barrières en aanleg of herstel van diepe poelen die niet droogvallen in de zomer. Verbetering van de kwaliteit van het omringende landschap (kleinschalige landschapselementen, struwelen,...) om de connectiviteit te verbeteren.
Kleine dwergvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger	Doel	=	=/+
	Omschrijving	Instandhouding van de actuele populatie.	Instandhouding, herstel en ontwikkeling van lijnvormige KLE's. Specifieke inrichting (kerk)zolders.
Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Franjestaart, Watervleermuis, Meervleermuis	Doel	+	+
	Omschrijving	Aanwezigheid van zomerkolonies van de soorten, met jaarlijks zwangere wijfjes en/of juvenielen. De aanwezigheid van duurzame populaties van elk van deze soorten wordt nagestreefd.	Verhoging van structuurdiversiteit in de bossen. Behoud en verbetering kwaliteit waterpartijen. Behoud en uitbreiding van verbindingen en lijnvormige landschapselementen. De doelen worden gerealiseerd in het kader van doelen habitats 6430, 9120, 9130 en 91E0.

Het grasland- en moeraslandschap wordt beschouwd als een samenhangend complex van bloemrijke hooilanden (6510), schralere graslandtypes (6410, 6230) en natte ruigtes (6430) Tevens worden eutrofe plassen (3150) en drijftillen (7140) toegevoegd.

De **SBZ BE2300044 ‘Bossen van het zuidoosten van de zandleemstreek’** is in de G-IHD als ‘essentieel’ voor het habitatype 6510, ‘zeer belangrijk’ voor het habitatype 6410 en ‘belangrijk’ voor het habitatype 6430 aangeduid. Er is een kennislacune voor wat het habitatype 3150 betreft.

De aanwezigheid van een aantal grotere grasland- en moerascomplexen [*] is noodzakelijk voor de instandhouding van habitattypische soorten gebonden aan deze bloemenrijke graslanden en moerassen, waarbij voor zowel insectenfauna als habitattypische vogelsoorten zoals kwartelkoning (deelgebied 21 Pikhakendonk), paapje, rietgors, sprinkhaanzanger, ijsvogel en slobend duurzame leefgebieden gecreëerd worden.

Binnen de deelgebieden dient in eerste instantie zorg besteed te worden aan de kwaliteitsverbetering van de aanwezige grasland- en moerashabitats.

Daarnaast worden in de **SBZ ‘Bossen van het zuidoosten van de zandleemstreek’** 5 kernen van grasland en moerasvegetaties tot doel gesteld met telkens een oppervlakte van ongeveer 30 ha in de volgende deelgebieden :

- Deelgebied 4 Drooghout met Kerkesbeek – Molenbeekvallei, waar het overstromingsgebied Moortsele wordt aangelegd gecombineerd met specifieke natuurinrichting (Econnection, 2006). De tot doel gestelde habitatypes zijn 6430 en 6510; in dit gebied is er maar ruimte voor een kern van ca. 15 ha
- Deelgebied 12 Molenbeek – Dorenbeekvallei bij Honegem, Zolegem, Sint-Appolinia, waar een grotere oppervlakte 6510 (subtype glanshavergrasland) tot doel gesteld is met een richtwaarde van 33 ha. Daarnaast is er ook een uitbreiding in oppervlakte voorgesteld voor habitatype 6410 ;
- Deelgebied 14 Bos van Aa, Kollintenbos, ’s Gravenbos, Driesbos waar het beheer van het Bos van Aa gericht is op de ontwikkeling en het handhaven van een relatief open gebied met enerzijds waterpartijen en verlandingsvegetaties (3150) en anderzijds soortenrijke graslandvegetaties (6430, 6510 – voor de types in de heidesfeer wordt verwezen naar de boshabitats);
- Deelgebied 19 Dorent-Nelebroek: voor ontwikkeling van pimperlgraslanden (6510_hus) en glanshavergraslanden (6510_hu), beide subtypes hebben hier een erg grote potentie, en natte ruigte (6430);
- Deelgebied 21 Pikhakendonk, Hollaken, waar een GOG en wetland voorzien zijn in het kader van het Sigmaplan. Ook hier is er grote potentie voor de ontwikkeling van pimperlgraslanden (6510_hus, uitbreiding met 26 ha voorzien in het Sigmaplan), zodat hierop maximaal ingezet wordt, naast de gewone glanshavergraslanden (6510_hu). Daarnaast worden ook de uitbreiding van eutrofe plassen (3150) beoogd. Er wordt in dit gebied 1 broedpaar kwartelkoning tot doel gesteld.

In een aantal deelgebieden worden beperktere uitbreidingen voorzien van de grasland- en moerashabitats. Hierbij wordt er enerzijds naar gestreefd om de aanwezige grasland- en moerashabitats beter te bufferen en/of te verbinden (door beperktere uitbreidingen van habitatypes en/of behoud/ontwikkeling van RBB’s) en anderzijds overgangen naar bosranden en –zomen verder te ontwikkelen. Door deze kleinere ‘snippers’, die vaak kleine en kwetsbare satellietpopulaties van typische soorten bevatten, te behouden en verder te ontwikkelen (met beperktere uitbreidingen), kan de kans op het lokaal uitsterven sterk worden gereduceerd. Kleinschalige uitbreidingen worden voorgesteld in de deelgebieden 1 Makegemse bossen met Makegembos, Bruinbos, Heilig Geestgoed, Harentbeekbos en Molenbeekvallei en 9 Boskantgracht.

Daarnaast zijn in de SBZ-gebieden plaatselijk potenties aanwezig voor de verdere ontwikkeling van het habitatype 3150 (eutrofe plassen). Deze situeren zich in deelgebieden 14 Bos van Aa, Kollintenbos, ’s Gravenbos, Driesbos, 17 Kesterbeek, Lareveld en 21 Pikhakendonk, Hollaken en kunnen bijdragen aan een duurzame instandhouding van de populaties kamsalamander, kleine modderkruiper en bittervoorn en als foerageergebied voor o.a. ijsvogel.

[] De totale oppervlakte is de som van habitatypes 6230, 6410, 6430, 6510 en RBB’s (vnl. dotterbloemhooilanden, rietlanden, kleine en grote zeggenvegetaties en moerasspirearuigten).*

Habitats - Grasland- en moeraslandschap in beek- en riviervalleien			
Habitat		Oppervlakte	doelstelling
3150 - Van nature eutrofe meren met vegetatie van het type Magnopotamion of Hydrocharition	Doel	+	+
	Omschrijving	Actueel: 0,38 ha Doel: toename van 8 ha door omvorming van bestaande plassen in deelgebieden 14 en 17 . In de oeverzone van de verschillende plassen in deelgebied 14 wordt het habitat nagestreefd.	Behoud sleutelsoorten / streven naar voldoende sleutelsoorten van het habitatype.
6410 - Grasland met Molinia op kalkhoudende, venige of lemige kleibodem (EU-Molinion), subtype veldrusgrasland	Doel	+	+
	Omschrijving	Actueel: 1,2 ha Doel: toename naar 4 ha door omvorming van bestaande graslanden reeds in natuurbeheer door een natuurbeherende vereniging in deelgebied 12.	Voldoende staat van instandhouding van subtype veldrusassociatie, waarbij het habitatype een voldoende aantal en bedekking van sleutelsoorten bezit.
6430 - Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van de montane en alpiene zones, subtype natte ruigte	Doel	=/+	+
	Omschrijving	Actueel: 17 ha Doel: toename van 1 ha naar 18 ha	Voldoende tot goede staat van instandhouding, verhoging van de habitatkwaliteit
6510 - Laaggelegen schraal hooiland (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis), subtype Glanshavergraslanden (Arrhenaterion) en subtype Grote pimpernelgraslanden	Doel	+	+
	Omschrijving	Actueel: 16,8 ha Doel: toename van 119 ha naar 136 ha, met als richtwaarde voor uitbreiding 104 ha in deelgebieden 1, 4, 9, 12, 14, 19 en 21. In deelgebieden 19 en 21 wordt ontwikkeling van Grote pimpernelgraslanden nagestreefd. Plaatselijk herstel van samenhangende hooiland- en moerascomplexen met hoge faunawaarde. De doelen van 26 ha grote pimpernelgrasland en 24 ha glanshavergrasland in deelgebied 21 en van 18 ha pimpernelgrasland en 26 ha glanshavergrasland in deelgebied 19 zijn gesteld in het Sigma-inrichtingsplan.	Goede staat van instandhouding met inbegrip van een gunstige waterhuishouding.

Soorten - Grasland- en moeraslandschap in beek- en riviervalleien			
Soort		Populatiedoelstelling	Kwaliteitsdoelstelling
<i>Bittervoorn</i>	<i>Doel</i>	=/+	+
	<i>Omschrijving</i>	Behoud van de huidige populaties en areaal, met een mogelijke toename.	Voldoende tot goede staat van instandhouding. Streven naar een verbetering van de waterkwaliteit (traag stromende wateren) en een toename van de waterplantenvegetatie.
<i>Gewone/Grijze grootoorvleermuis, Brandts vleermuis/Gewone baardvleermuis</i>	<i>Doel</i>	=/+	+
	<i>Omschrijving</i>	Instandhouding of groei van de populaties.	Instandhouding, herstel en ontwikkeling van lijnvormige KLE's als verbinding tussen foerageergebieden. Behoud en verbetering habitatkwaliteit voor zomerkolonies (holle bomen, vervangen ongewenste loofhoutsoorten). Specifieke inrichting (kerk)zolders.
<i>Kamsalamander</i>	<i>Doel</i>	+	+
	<i>Omschrijving</i>	Uitbreiding van het leefgebied en huidige populaties waarbij gestreefd wordt naar een minimum van 50 adulte individuen per populatie in deelgebieden 1, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 17, 19 en 21.	Goede staat van instandhouding met betrekking tot water- (telkens > 5 poelen per deelgebied) en landhabitat. Opheffen van migratie barrières en aanleg of herstel van diepe poelen die niet droogvallen in de zomer. Verbetering van de kwaliteit van het omringende landschap (kleinschalige landschapselementen, struwelen,...) om de connectiviteit te verbeteren.
<i>Kleine dwergvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger</i>	<i>Doel</i>	=	=/+
	<i>Omschrijving</i>	Instandhouding van de actuele populatie.	Instandhouding, herstel en ontwikkeling van lijnvormige KLE's. Specifieke inrichting (kerk)zolders.
<i>Kruipend moerasscherm</i>	<i>Doel</i>	=/+	=
	<i>Omschrijving</i>	Behoud van de aanwezige reproducerende populatie (de oppervlakte ingenomen door de groeiplaats werd in 2010 ingeschat op 4000 m²), met een uitbreiding van de actuele populatie naar recent aangelegde gazons in deelgebied 20.	Behoud van de huidige goede tot uitstekende staat van instandhouding. Duurzaam behoud van de kwaliteit van het leefgebied, door geschikt beheer en een optimale waterhuishouding.
<i>Kwartelkoning</i>	<i>Doel</i>	+	+
	<i>Omschrijving</i>	1 koppel in deelgebied 21 (overeenkomend met doelen Sigma voor Pikhaken en Hollaken-Hoogdonk). De tot doel gestelde oppervlakten 6510 (in het open graslandlandschap van Hollaken) komen tegemoet aan de oppervlaktevereisten voor het leefgebied van de kwartelkoning. Dit doel komt overeen met de doelen van het Sigma-inrichtingsplan.	Deze soort vereist open, onbemeste bloemrijke hooilanden, die pas gemaaid worden vanaf / na augustus; vermijden van verstoring (met actieve bescherming van broedparen).
<i>Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Franjestaart, Watervleermuis, Meervleermuis</i>	<i>Doel</i>	+	+
	<i>Omschrijving</i>	Aanwezigheid van zomerkolonies van de soorten, met jaarlijks zwangere wijfjes en/of juvenielen. De aanwezigheid van duurzame populaties van elk van deze soorten wordt nagestreefd.	Verhoging van structuurdiversiteit in de bossen. Behoud en verbetering kwaliteit waterpartijen. Behoud en uitbreiding van verbindingen en lijnvormige landschapselementen. De doelen worden gerealiseerd in het kader van doelen habitats 6430, 9120, 9130 en 91E0.

2.2 Prioritaire inspanningen met het oog op het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen

In samenhang met de hoger beschreven doelstellingen zijn door de Vlaamse regering per gebied een aantal prioritaire inspanningen vastgelegd. Dit is een globale omschrijving van de acties die noodzakelijk zijn voor het realiseren van de doelstellingen. De inspanningen kunnen onafhankelijk van elkaar worden uitgevoerd. Niet al deze inspanningen zijn op dezelfde termijn realiseerbaar. Er wordt onderstreept dat het uitvoeren van de hieronder opgesomde lijst van inspanningen/acties niet alle knelpunten in het gebied zullen oplossen en niet alle doelen zal weten te bewerkstelligen. De hieronder opgelijste inspanningen/acties zijn dan ook te beschouwen als de prioritaire inspanningen. De concretisering van deze prioritaire inspanningen in verschillende acties is een belangrijk onderdeel van het implementatieproces. Voor het realiseren van de prioritaire inspanningen zijn vaak meerdere acties nodig. In paragraaf 4.1 (inspanningsmatrix) worden onder meer alle noodzakelijke acties die voortvloeien uit deze prioritaire inspanningen weergegeven.

	Inspanning	Omschrijving Inspanning
PI 1	Kwaliteitsverbetering van de aanwezige bos- en andere habitattypes	De aangemelde habitattypes bezitten allen een actueel gedeeltelijk aangetaste staat van instandhouding. Er dient een kwaliteitsverbetering van de voorkomende habitattypes gerealiseerd te worden door een goede habitatstructuur na te streven en de verstoringen te verminderen. Voor de boshabitats wordt een betere structuurkwaliteit nagestreefd met voldoende dikke en dode bomen, een goed ontwikkelde struik- en kruidlaag, een gevarieerde leeftijdsopbouw, bosranden en open plekken. Door het toepassen van natuurgericht beheer in natuurreervaten, bosreservaten en domeinbossen wordt hieraan tegemoet gekomen. Het zijn maatregelen die reeds in veel beheerplannen voorzien zijn voor domeinen in eigendom van het ANB of de erkende terreinbeherende verenigingen. Bij andere openbare besturen en privébossen in het VEN (of op vrijwillige basis) kan door het toepassen van de Criteria Duurzaam Bosbeheer (CDB) de kwaliteit eveneens verbeterd worden. Het niet behalen van een minimale aaneengesloten oppervlakte van het habitatype (minimum structuur areaal) is voor vele habitattypes een blijvend knelpunt (zie ook verdere prioritaire inspanningen). Bij de grasland-, moeras- en heidevegetaties gaat het vaak om een combinatie van éénmalige inrichtingsmaatregelen, of tijdelijk omvormingsbeheer, gevolgd door een regulier beheer (ook op vlak van waterhuishouding) dat optimaal afgestemd is op het beoogde habitatype (zie ook verdere prioritaire inspanningen). Daarnaast zijn ook inspanningen nodig voor kwaliteitsverbetering in eutrofe plassen en voor zeldzame habitattypes zoals drijftillen.
PI 2	Omvorming van naalddhout, populierenbossen en (recente) loofhoutaanplanten naar boshabitattypes en zeer plaatselijk heidekernen	De naalddhoutbossen, populierenbossen en (recente, deels spontane) loofhoutbossen in de SBZ ‘Bossen van het zuidoosten van de zandleemstreek’ kunnen deels door een gericht beheer, deels door spontane ontwikkeling en rijping worden omgevormd naar de nagestreefde boshabitattypes. Deze oppervlakten zijn eerder beperkt en situeren zich voornamelijk in deelgebieden 1 Makegemse bossen met Makegembos, Bruinbos, Heilig Geestgoed, Harentbeekbos en Molenbeekvallei, 8 Hospiesbos, 11 Serskampse-Oud Smetleedse bossen, 21 Pikhakendonk, Hollaken en 22 Aalmoezeneijebos en Gondebeekvallei. Daarnaast zullen kleinere omvormingen verspreid over deze SBZ noodzakelijk zijn. Voor de bossen, beheerd door het Agentschap voor Natuur en Bos en natuurbeherende verenigingen, wordt er van uitgegaan dat op termijn 100% van de bosoppervlakte zal evolueren naar het gewenste habitatype door de toepassing van de bestaande beheervisie van het Agentschap en uitvoering van beheerplannen. In de private bossen, gelegen in het Vlaams Ecologisch Netwerk, kan door omvorming bijkomend habitat gerealiseerd worden via de toepassing van de Criteria Duurzaam Bosbeheer. Verwacht wordt dat door omvorming ongeveer 106 ha van de voorziene oppervlakte-doelstellingen voor de boshabitattypes kunnen gerealiseerd worden in de SBZ ‘Bossen van het zuidoosten van de zandleemstreek’. Plaatselijk zullen enkele naaldbossen ook omgevormd worden naar heidehabitats (2310 – 2330 - 4030), zodat open plekken gecreëerd worden met het oog op het duurzaam behoud van deze vegetatietypes. Deze omvormingen worden voorzien op gronden in eigendom/beheer van ANB en de natuurbeherende verenigingen. De totale oppervlakterealisatie van deze permanente open plekken bedraagt 3 - 5 ha in deelgebied 1 Makegemse bossen, 5-8 ha in deelgebied 11 Serskampse bossen en 1- 2 ha rivierduinvegetatie in deelgebied 21 Pikhakendonk.
PI 3	Bosuitbreidingen	Voor de realisatie van een gunstige staat van instandhouding, zowel op gewestelijk niveau als voor de SBZ ‘Bossen van het zuidoosten van de zandleemstreek’ zijn nog bijkomende bosuitbreidingen (‘nieuw’ bos) noodzakelijk met een richtwaarde van 212 ha . De mogelijkheden tot omvormingen zijn onvoldoende om de aanwezige boshabitats in een gunstige staat van instandhouding te brengen. Het combineren van de eerder genoemde inspanningen (kwaliteitsverbetering van de aanwezige habitats en de omvormingsmaatregelen) met bosuitbreiding moet uiteindelijk resulteren in volgende globale doelstellingen: - Realisatie van vijf grote, robuuste boskernen: - Makegemse bossen (deelgebieden 1 en 2), tot een totale bosoppervlakte met een richtwaarde van 215 ha ; - Serskampse – Oud Smetleedse bossen (deelgebieden 8, 9, 10 en 11) tot een totale bosoppervlakte met een richtwaarde van 176 ha ; - Buggenhoutbos (deelgebied 13) met een richtwaarde van 166 ha totale bosoppervlakte; - Bos van Aa ‘S Gravenbos – Driesbos – Kollintenbos (deelgebied 14), tot een boskern met een richtwaarde van 207 ha; - Aalmoezeneijebos (deelgebied 22), een boskern met een richtwaarde van 37 ha, een iets kleinere boskern belangrijk voor o.a. middelste bonte specht en wespandief. - Versterking en buffering van kleinere boskernen met plaatselijke uitbreidingen in de volgende deelgebieden: deelgebieden 3 Gentbos, 4 Drooghout met Kerkesbeek – Molenbeekvallei, 5 Gootbos, 6 Hoekske Ter Hulst, 12 Molenbeek – Dorenbeekvallei bij Honegem, Zolegem, Sint-Appolonia en 21 Pikhakendonk, Hollaken.

	Inspanning	Omschrijving Inspanning
PI 4	Realisatie van aaneengesloten moeras- en graslandcomplexen	Voor de realisatie van de doelen voor moeras- en natte graslandcomplexen is bijkomend ca. 123 ha habitat noodzakelijk in de SBZ ‘Bossen van het zuidoosten van de zandleemstreek’. Het combineren van de eerder genoemde inspanningen (kwaliteitsverbetering van de aanwezige habitattypes) met uitbreiding moet uiteindelijk resulteren in volgende globale doelstellingen: - de realisatie van 5 kernen van aangesloten moeras- en graslandcomplexen van ongeveer 30 ha in de deelgebieden 4 Drooghout met Kerkesbeek – Molenbeekvallei (habitattypes 6430-6510; kern van ca. 15 ha), 12 Molenbeek – Dorenbeekvallei bij Honegem, Zolegem, Sint-Appolinia (kern met richtwaarde van 33 ha aan 6510_hu, en uitbreidingen in 6410), 14 Bos van Aa, Kollintenbos, ’s Gravenbos, Driesbos (meerdere plassen met 3150 en kernen van 6430 en 6510), 19 Dorent-Nelebroek (ontwikkeling van grote oppervlaktes glanshavergraslanden 6510_hu en grote pimpernelgraslanden 6510_hus) en 21 Pikhakendonk, Hollaken (grote oppervlaktes aan glanshavergraslanden 6510_hu en grote pimpernelgraslanden 6510_hus –bepaalt op 26 ha, alsook plassen met 3150 i.k.v. Sigma-plan. - beperkttere uitbreidingen in andere deelgebieden, waarbij enerzijds beoogd wordt de aanwezige grasland- en moerashabitats beter te bufferen en/of te verbinden en anderzijds overgangen naar bosranden en –zomen verder worden ontwikkeld. Hiervoor wordt een toename met richtwaarde 1 ha ha voorzien.
PI 5	Ontwikkeling van Grote Pimpernelgraslanden	De SBZ is essentieel in de G-IHD voor dit habitatype. Binnen deelgebieden 19 Dorent-Nelebroek en 21 Pikhakendonk, Hollaken zijn erg hoge abiotische potenties In het kader van het Sigma-plan is in deelgebied 21 Pikhakendonk 26 ha toename van dit type voorzien. In deelgebied 19 is een toename met richtwaarde 18 ha voorzien. Hiervoor is tevens een goede waterhuishouding essentieel. Verder onderzoek is nodig om bij de uitwerking van de Sigma-acties een optimale waterhuishouding te kunnen garanderen.
PI 6	Maatregelen voor bijlagesoorten	De SBZ is zeer belangrijk voor kamsalamander binnen de G-IHD. Maatregelen zijn nodig in deelgebieden 1 Makegemse bossen met Makegembos, Bruinbos, Heilig Geestgoed, Harentbeekbos en Molenbeekvallei, 8 Hospiesbos, 9 Boskantgracht, 12 Molenbeek-Dorenbeekvallei bij Honegem, Zolegem, Sint-Appolonia, 13 Buggenhoutbos, 14 Bos van Aa, Kollintenbos, 's Gravenbos, Driesbos, 17 Kesterbeek, Lareveld en 19 Dorent-Nelebroek om een goede staat instandhouding te bereiken. Een verbetering van de kwaliteit van het land- en waterhabitat is essentieel. Ook de verdere ontwikkeling van een kleinschalig landschap voor een goede connectiviteit en herstel van migratiemogelijkheden door aanleg van voldoende poelen op voldoende dichte afstand t.o.v. elkaar is aangewezen. De populatie kruipend moerasscherm in deelgebied 20 Vrijbroek is is één van de grootste van Europa en dus ook wereldwijd. Het duurzaam behoud van de bestaande populatie en uitbreiding van de populatie naar nabij gelegen gazons (risicospreiding) door een geschikt beheer en behoud van de optimale waterhuishouding zijn hier essentieel.
PI 7	Inrichting Bos van Aa binnen het complex Kollintenbos - 's Gravenbos (deelgebied 14)	Het Bos van Aa (deelgebied 14 Bos van Aa, Kollintenbos, ’s Gravenbos, Driesbos) is een voormalig ontginningsgebied en bevindt zich tussen het ’s Gravenbos en het Kollintenbos. Het is aangewezen de aansluiting van Kollintenbos-Bos van Aa na te streven zodat de ecologisch-landschappelijke unie Kollintenbos-Bos Van Aa – ’s Gravenbos (mits rekening houdend met de aanwezigheid van het Zeekanaal Brussel-Willebroek) van dit deelgebied versterkt wordt. Hiertoe dienen eveneens de ecologische potenties van het Bos van Aa geoptimaliseerd te worden door middel van het (indien duidelijk is dat dit geen negatieve gevolgen heeft qua verspreiding van verontreiniging) voltooien van de inrichting, met inbegrip van het verwijderen van de dijken rond het Bos van Aa, Het gebied vertoont erg hoge potenties voor de ontwikkeling van unieke (pioniers) vegetaties (zoals heischrale vegetaties 2330 en 6230, schrale hooilanden 6510_hu en eutrofe plassen 3150 in mozaïek met verschillende rbb’s), ten gevolge van de opvullingen en zandophogingen in het ontginningsgebied. Deze potenties dienen optimaal benut te worden door een aangepaste finale afwerking en natuurlijke inrichting van het gebied, gevolgd door een specifiek beheer.
PI 8	Plaatselijke herstel van de hydrologie en waterkwaliteit	Een herstel van een meer natuurlijke waterhuishouding is noodzakelijk wil men een herstel en uitbreiding van (grond)waterafhankelijke habitattypes (3150, 4010, 6410,6430, 6510, 7140, 91E0) duurzaam realiseren. In de SBZ ‘Bossen van het zuidoosten van de zandleemstreek’ gaat het over in min of meerdere mate over volgende deelgebieden : 1 en 2 Makegemsebossen, 3 Gentbos, 4 Drooghout met Kerkebeek en Molenbeekvallei, 8 Hospiesbos, 9 Boskantgracht, 10 Koningsbos en 11 Serskampse bossen, 12 Molenbeek met de Honegem, 14 Bos van Aa, 19 Dorent Nelebroel, 21 Pikhakendonk en 22 Aalmoezeneijebos. Verder onderzoek en een breder overleg met de andere betrokken partners is hierbij noodzakelijk. Vernattingsmaatregelen binnen SBZ mogen geen negatieve gevolgen hebben voor het landbouwgebruik en de afwatering stroomopwaarts.

2.3 Gebiedsgerichte aandachtspunten voor de uitvoering

Tijdens het overleg over de instandhoudingsdoelstellingen is een aantal gebiedsgerichte aandachtspunten voor de uitvoering aangebracht door de deelnemers aan het voorafgaand overlegproces. In deze paragraaf worden deze meegegeven ter informatie. De lijst is niet limitatief noch bindend. Het is bovendien mogelijk dat deze lijst wijzigt tijdens het implementatieproces.

	Omschrijving aandachtspunten
1	Gemeente Melle / Gemeente Melle / Gemeente Melle De gemeente Melle vraagt bij de verdere uitwerking van de IHD op haar grondgebied aandacht voor volgende punten : - Het Aalmoezeneijebos moet toegankelijk blijven met het oog op ontwikkeling als educatief bos. - Behoud van wandelpad palend aan de noordzijde van het Aalmoezeneijebos. - Realisatie van 20-35 ha bosuitbreiding van het Aalmoezeneijebos dient gerealiseerd te worden op grondgebied Oosterzele en dus niet op grondgebied Melle. Verduidelijking ANB. De allocatie van de bosuitbreidingsdoelen maakt deel uit van de latere implementatiefase, in overleg met alle betrokkenen. - In het verleden is al meermaals aangehaald dat wij het onderstaande willen realiseren: - Verkeersveilige verbinding van stationsomgeving Gontrode via spoorlijn 122 naar “speelbos” zodat Geraardsbergsesteenweg kan vermeden worden. - Fietspaden langsheen de Geraardsbergsesteenweg (doorsnijdt het Aalmoezeneijebos). Momenteel bestaat er geen verkeersveilige verbinding om van Gontrode naar Oosterzele te wandelen/fietsen. - Fietspad langsheen de spoorlijn 122 van Melle tot Zottegem. Dat project werd in 2005 opgestart met Melle, Oosterzele, Zottegem en de provincie Oost-Vlaanderen in het kader van lange afstandfietspad. - De instroom van ongezuiverd rioolwater vanuit de Aelmoezeneiestraat in het zuiden en vanuit de Meerstraat in het noorden is een belangrijk knelpunt en vormt een bedreiging voor de aanwezige habitats (cf. rapport p. 94). De milieuraad stelt dat dit probleem met de nodige hoogdringendheid moet worden aangepakt; - Het rapport maakt geen melding van de aanwezigheid van actief gebruikte sportterreinen (voetbalvelden) in de perimeter van het deelgebied. Het rapport maakt geen melding van de mogelijke negatieve impact van deze activiteit op het deelgebied. De milieuraad wenst dat dit knelpunt wordt opgenomen in het rapport en wenst dat er naar een oplossing gezocht word, aanvaardbaar voor alle partijen; - Tot slot viel het de raadsleden op dat er nergens verwezen wordt naar de oeverzone die in kader van de eerste generatie bekkenbeheerplannen werd afgebakend ter hoogte van Molenbeek-Gondebeek in Oosterzele. Dit is slechts enkele kilometers stroomopwaarts het Aelmoeseneiebos en kan dus mogelijks in relatie worden gebracht met de voorgestelde maatregelen voor het Aelmoeseneiebos i.k.v. IHD. (Bron: S-IHD rapport)
2	Gemeente Boortmeerbeek De gemeente Boortmeerbeek vraagt zich af hoe sterk de realisatie van de doelstellingen in dit rapport zal gebeuren, en roept de Vlaamse overheid op om specifieke subsidies (BO botanisch beheer, subsidie onderhoudswerken KLE, etc) op maat van het gebied uit te werken zodat privé-eigenaars gemotiveerd zouden worden tot het behalen van bepaalde doelstellingen en maatregelen opgenomen in dit IHD-rapport. Ook bij de verbetering van de waterkwaliteit en bij het bemesten door intensieve landbouw ziet de gemeente Boortmeerbeek dezelfde problemen mbt de realisatie van de doelstellingen en maatregelen in dit rapport. De gemeente opteert als speerpunten voor zijn koesterburen. Concreet betekent dit de uitbouw van habitattypes 6510, vooral het subtype Pimpernelgraslanden, en 3150 als leefgebied voor de Kamsalamander. Als knelpunten ziet de gemeente hier dan voornamelijk problemen met de waterhuishouding, waterkwaliteit en het maaien van de Pimpernelgraslanden. Ook voor de bescherming en ontwikkeling van andere belangrijke dier- en plantensoorten zal de gemeente Boortmeerbeek naar de toekomst toe initiatieven blijven ondersteunen. (Bron: S-IHD rapport)
3	Gemeente Zemst De gemeente Zemst stelt dat belangrijke knelpunten in het Dorentgebied onder meer zijn de verdroging van het algehele gebied en de afspoeling van nutriënten van de hoger gelegen gebieden. De gemeente stelt dat er maatregelen dienen genomen te worden in het Dorentgebied tegen de verdroging, voor zover dit geen nadelig effect heeft voor de landbouw. De hoger gelegen landbouwgronden dienen volwaardig landbouwwuitbating te blijven. (Bron: S-IHD rapport)
4	Gemeente Zemst De gemeente Zemst wijst erop dat het Zeekanaal Brussel-Willebroek een harde barrière vormt in de migratiemogelijkheden binnen het deelgebied Bos Van Aa - Gravenbos – Kollintenbos, en dat maatregelen zoals een verbetering van de kanaaloevers voor de migratiemogelijkheden van de fauna en de flora tussen Bos van Aa en de overzijde van het kanaal, Gravenbos, wenselijk zijn. (Bron: S-IHD rapport)
5	Gemeente Zemst De gemeente Zemst wijst erop dat 10 ha van het habitatrichtlijngebied Dorent de bestemming industriegebied heeft. De instandhoudingsdoelstellingen hebben geen grote invloed op de ontwikkeling van industrie. Het college gaat akkoord met de versterking van het buffergebied in de zone die oorspronkelijk op het gewestplan ingekleurd is als industriegebied, mits er een planologische ruil kan plaatshebben om het industriegebied te verplaatsen naar een andere plaats in de gemeente. (Bron: S-IHD rapport)
6	Stad Mechelen De stad Mechelen stelt dat de IHD goed moeten gecommuniceerd worden met de beheerder van het Vrijbroekpark en lokaal dienen verankerd te worden in een beheerplan. (Bron: S-IHD rapport)

	Omschrijving aandachtspunten
7	Departement LV Het beleidsdomein Landbouw en Visserij wenst dat aangetoond wordt aan de hand van wetenschappelijk studies waarom de breedte van mantelzoomvegetaties meer dan 5 meter moet zijn en welke beperkingen er van toepassing zijn. Als dit wetenschappelijk aangetoond is, dient men eerst te kijken of deze resultaten kunnen gerealiseerd worden via vrijwillige maatregelen (vb. beheerovereenkomsten perceelsrandenbeheer) . Pas als vrijwillige maatregelen niet voldoende zouden blijken, kan verder gekeken worden welke bijkomende maatregelen nodig zijn in dit gebied, waarbij dit eveneens grondig onderbouwd dient te worden en er voldoende aandacht besteed wordt aan een ruimte-efficiënte aanpak met minimale impact op landbouw (Bron: S-IHD rapport)
8	Departement LV Het beleidsdomein Landbouw en Visserij vraagt dat ‘voldoende brede bufferzone’ bepaald wordt op basis van wetenschappelijk studies. Hierbij mag het niet de bedoeling zijn van akkers langs waterlopen te weren. Wel kan in het kader van ‘blauwe diensten’ het landgebruik afgestemd worden op de kwaliteitsdoelen van het oppervlaktewater, op vrijwillige basis en mits hier een marktconforme vergoeding tegenover staat. (Bron: S-IHD rapport)
9	Departement LV Het beleidsdomein Landbouw en Visserij vraagt dat een eventuele wijziging van het waterpeil door actief peilbeheer niet ten koste gaat van landbouw en veiligheid. Indien effectief de noodzaak tot veranderen (verhogen) van het waterpeil aanwezig is, dan moet onderzocht worden in welke mate het landbouwgebied, de omliggende gebieden en zelfs het stroomgebied hier hinder van ondervinden. Een hydrologische isolatie kan wenselijk zijn en het gecontroleerd verhogen van het peil moet voorop staan. Er moet rekening gehouden worden met bestaande drainages. De afvoer van het water moet ten allen tijde gewaarborgd blijven om de veiligheid en de landbouwbedrijfsvoering niet in het gedrang te brengen. Hierbij wordt verwezen graag naar het draaiboek peilafspraken dat in overleg opgemaakt werd binnen het Bekken van de Brugse Polders maar intussen ook in andere bekkens overgenomen is. Dit draaiboek kan een handige leidraad kan vormen bij het overlegproces om tot gedragen peilafspraken te komen. (Bron: S-IHD rapport)
10	Departement LV Het beleidsdomein Landbouw en Visserij vraagt dat de landbouwbedrijfszetels in deelgebieden 8, 12, 17, 21) en de huiskavels in de deelgebieden 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 17, 19, 21 en 22 zo veel mogelijk gevrijwaard worden van maatregelen om de IHD te realiseren, en dat de maatregelen haalbaar zijn en in overleg bepaald worden, zodat de leefbaarheid van de bedrijven niet in het gedrang komt. (Bron: S-IHD rapport)
11	Departement LV Het beleidsdomein Landbouw en Visserij vraagt voldoende aandacht voor volgende : in deelgebieden met een hoog aandeel gronden in landbouwgebruik (bijv. deelgebied 21 Pikhakendonk), waar ook hoge doelen zijn vastgesteld verhoogt de druk op de landbouwers. Hierdoor kan ook de gronddruk op de omliggende (zowel binnen als buiten SBZ) stijgen. Ook de gevoeligheid van de omliggende percelen, ook buiten SBZ, kan hierdoor wijzigen. (Bron: S-IHD rapport)
12	Departement LV Het beleidsdomein Landbouw en Visserij vraagt om te focussen op vindplaatsen van de soorten die zich binnen SBZ bevinden. (Bron: S-IHD rapport)
13	Departement LV Het beleidsdomein Landbouw en Visserij vraagt om bij het realiseren van de doelstellingen in dit gebied niet te willen streven naar het verbinden van de deelgebieden 8-9-10-11 omdat er heel veel actieve landbouw is tussen de deelgebieden in [tekst ontbreekt] (Bron: S-IHD rapport)
14	BLOSO Bloso wenst verder mee te werken aan recreatieve infrastructuur in Narua 2000 gebieden maar vraagt bij het uitwerken van de maatregelen voor de realisatie van de IHD rekening te houden met volgende recreatieve en sportinfrastructuur : deelgebied 13: golfterrein Krokkebaas en de tennisterreinen Bos in Buggenhout. Deze infrastructuren grenzen aan de SBZ. Het spreekt vanzelf dat het Vrijbroekpark (deelgebied 20) op recreatief vlak een zeer belangrijke rol vervult voor Mechelen en omgeving. Ook dient rekening gehouden te worden met de mountainbikeroutes: deelgebieden 4,5,6 en 22: Oosterzele (Landskouter, Moortsele) en Merelbeke: Binnenkort wordt de MTB-route Merelbeke geopend; deelgebieden 8-11, 42: MTB-routes Wetteren en Lede; deelgebied 12 (grens Lede – Erpe-Mere – Hofstade): MTB-route Lede gaat doorheen het gebied; deelgebied 19 (Zemst): er is een nieuwe MTB-route in opmaak die vertrekt vanuit het Bloso-domein. Het traject van deze route komt door deelgebied 19. (Bron: S-IHD rapport)
15	Sector landbouw De landbouwsector wenst de gevarieerde bosranden ontwikkeld te zien binnen de huidige bosgrenzen, wegens de hoge gevoeligheid van de landbouw over dit breed gebied (o.a. boomkweek). Wanneer deze randen ontwikkeld worden binnen de huidige bosgrenzen kan een perfecte aansluiting en continuïteit voorzien worden. (Bron: S-IHD rapport)

	Omschrijving aandachtspunten
16	Sector landbouw De landbouwsector wenst de bosuitbreiding meer via omvorming i.p.v. uitbreiding te realiseren, bijvoorbeeld door een betere stimulans van privé-eigenaars. (Bron: S-IHD rapport)
17	Sector landbouw De sector landbouw vindt de translocatie van de Kamsalamander van het Zennegat naar deelgebied 21 niet aanvaardbaar. De landbouwsector is er zich van bewust dat voor geheel Vlaanderen behoudsmaatregelen worden vooropgesteld voor Kamsalamander. Het herintroduceren van de soort is volgens de landbouwsector in tegenspraak met natuurlijke processen. Zo'n praktijken zijn negatief voor andere sectoren. Bovendien ontbreekt een duidelijke gebiedsspecifieke motivering. Dit is een blijvend discussiepunt. (Bron: S-IHD rapport)
18	Sector landbouw Boerenbond is tevreden dat het landbouweffectenrapport nog ter inzage ligt vooraleer het rapport 13 verder gaat in het proces, maar betreurt ook dat het rapport nog niet klaar was bij het opmaken van het bezwaar en aftoetsing op het terrein. Voor ons bevestigt dit rapport de terreinkennis, namelijk een zeer gevoelige landbouw in het grootste deel van deelgebieden (zie verder). Voor de landbouwsector wensen wij dan ook ons gebiedsspecifiek aandachtspunt te herhalen: vooraleer gronden die in gebruik zijn door de landbouw ingenomen worden voor IHD moet een realistische afweging van de gebruikte oppervlaktes doorgevoerd worden teneinde minimaal landbouwgevoelige gronden te verliezen. Voor deze gebieden dient de lokale ruimtebalans maximaal gerespecteerd te worden. (Bron: S-IHD rapport)
19	Sector landbouw In de deelgebieden 1, 4, 5, 6, 11, 12 en 22 is er nog een aanzienlijke landbouwactiviteit met bedrijven die net aan de rand van het habitatgebied liggen. Deze bedrijven en hun huiskavels dienen maximaal gevrijwaard te worden van ingrepen. (Bron: S-IHD rapport)
20	Sector landbouw De landbouwsector vindt dat de vernatting geen invloed mag hebben op de percelen die in landbouwgebruik zijn (zowel binnen als buiten SBZ), specifiek voor deelgebied 12 Honegem. (Bron: S-IHD rapport)
21	Sector landbouw De sector landbouw stelt dat het samennemen van 2 projectgebieden in 1 procedure leidt tot een te snelle behandeling van deze gebieden. Dit is een onevenwichtige benadering van de gebieden. De termijnen voor behandeling zouden feitelijk moeten verdubbeld worden. Het gebied van het schelde-durme estuarium is overigens niet correct te beoordelen vermits de landbouwgevoeligheidsanalyse niet ter beschikking was. Hier wordt een ernstige fout in de procedure vastgesteld. (Bron: S-IHD rapport)
22	Sector jacht / Sector landbouw De jachtsectorsector wenst op te merken dat de kansen ruimer moeten bekeken worden dan bestrijding van schadelijke soorten alleen, De criteria Duurzaam wildbeheer heeft onder andere als onderwerp om de biodiversiteit positief te stimuleren. Wildbeheer door de jagerij (dus ook de keuze van afschot) moet hand in hand kunnen gaan met de realisaties van natuurdoelen (IHD). In ruil voor het respect als gelijkwaardige partner, dus ook betrokken worden bij het nadenken over de doelen, zal de jagerij ook haar steentje kunnen bijdragen (aanleg KLE en fauna-akkers, controle, monitoring, financiële bijdrage vanuit de verpachting van het jachtrecht, ...) De jagerij wil er zich ook voor engageren om haar wildbeheersdoelen meer af te stemmen met de natuursector. De sector landbouw sluit zich hier bij aan en is voorstander van een goede afstemming tussen jacht- en natuur- , (bos)eigenaars- en landbouwsector. Specifiek voor boomkwekerij bij dg 8, 9 11 en 22 oa Serskampse bossen. Bij bos van Aa vraagt de sector Landbouw eveneens erkenning als een volwaardige partner. (Bron: S-IHD rapport)

3 Openstaande taakstelling

De in dit hoofdstuk beschreven oppervlaktebalans op SBZ niveau werd als taakstelling vastgesteld in het S-IHD-besluit voor deze SBZ. Op basis hiervan is een indicatieve verdeling van de doeloppervlakte over de verschillende deelgebieden gebeurd via een modelmatige berekening. In paragraaf 3.1 wordt per aangewezen habitattype in deze SBZ het overzicht gegeven van de totale oppervlakte doelen, de oppervlakte actueel habitat en het openstaand saldo aan te realiseren habitat (door omvorming vanuit bestaande andere natuur of door uitbreiding op plaatsen die nu niet ingenomen zijn door natuur). In de volgende managementplannen zal dit overzicht geactualiseerd worden met een stand van zaken en het openstaand saldo. Voor de soorten wordt geen oppervlaktebalans weergegeven. Gezien de complexe koppeling van de populatiedoelen aan habitats, regionaal belangrijke biotopen en andere vegetatietypes is het momenteel niet mogelijk om voor soorten een betekenisvolle openstaande taakstelling met oppervlaktebalans op te geven. In 3.2 wordt de taakstelling voor de soorten kort voorgesteld; voor een meer gedetailleerde beschrijving verwijzen we naar Bijlage 2 bij het IHD-besluit. De geactualiseerde openstaande taakstelling wordt in een latere fase van de managementplannen weergegeven.

In hoofdstuk 6. Richtkaart wordt indicatief de actuele ligging van de habitats en de indicatieve verdeling van de doelen over de verschillende deelgebieden weergegeven. De verdeling van deze doelen over de verschillende deelgebieden maakt deel uit van het overleg met de betrokken actoren in het overlegplatform voor deze SBZ. De verdeling kan naar aanleiding daarvan in een volgende versie van het managementplan aangepast worden.

3.1 Habitats

Habitat code	Besluit Vlaamse regering		Openstaande taakstelling
	Opp. totaal doel (ha)	Opp. actueel (ha)	Opp. uitbreiding en omvorming (ha)
2330	1.30	1.30	0.00
3150	8.38	0.38	8.00
4010	0.02	0.02	0.00
4030	2.00	2.00	0.00
6230	1.20	1.20	0.00
6410	4.00	1.20	2.80
6430	18.00	17.00	1.00
6510	136.00	16.80	119.20
9120	532.00	404.00	128.00
9130	116.00	62.00	54.00
9160	69.00	38.00	31.00
91E0	278.00	173.00	105.00
Opmerkingen			

3.2 Soorten

Soort	Doel
Bittervoorn	behoud
Gewone/Grijze grootoorvleermuis, Brandts vleermuis/Gewone baardvleermuis	behoud
Kamsalamander	uitbreiding
Kleine dwergvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger	behoud
Kruipend moerasscherm	uitbreiding
Kwartelkoning	uitbreiding
Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Franjestaart, Watervleermuis, Meervleermuis	uitbreiding

4 Overzicht van de prioritaire inspanningen

Voor het realiseren van de taakstelling (zie hoofdstuk 2) zijn door de Vlaamse regering een aantal prioritaire inspanningen gedefinieerd. De prioritaire inspanningen beschrijven de verschillende acties die noodzakelijk zijn voor het realiseren van de taakstelling. De planning van deze acties hangt onder andere af van de beschikbare budgetten, de maatschappelijke context en de aanwezige kennis. Een aantal acties moeten echter prioritair gerealiseerd worden binnen de planperiode van het Vlaamse Natura 2000 programma 2014-2020 om:

- de verdere achteruitgang van habitattypes of soorten te stoppen of te vermijden (prioriteit stand still);
- de Vlaamse taakstelling 2020 te realiseren (prioriteit 2020).

Door de Vlaamse regering zijn in het S-IHD-besluit de prioritaire inspanningen bepaald waarbinnen één of meerdere prioritaire actie(s) moeten worden uitgewerkt en gerealiseerd in deze SBZ. Het nader omschrijven van de acties gebeurt in overleg met alle betrokkenen binnen het overlegplatform tegen begin 2015 voor vastlegging in een nieuwe versie van het managementplan. Bijzondere aandacht zal hierbij gegeven worden aan die acties die binnen de planperiode 2015-2020 uitgevoerd moeten worden. Vanaf 2019 kunnen immers de nodige verplichtende maatregelen opgelegd worden indien blijkt dat prioritaire acties anders niet gerealiseerd worden binnen deze planperiode.

In paragraaf 4.1 is het overzicht van de prioritaire inspanningen weergegeven en de prioriteit m.b.t. de planperiode 2014-2020. In de volgende managementplannen zal dit overzicht aangevuld worden met een overzicht van de acties die vallen binnen deze verschillende inspanningen en van hun status.
In hoofdstuk 6. Richtkaart wordt een ruimtelijk overzicht van de verdeling van de prioritaire inspanningen over de verschillende deelgebieden weergegeven.

4.1 Inspanningsmatrix

Gezien er nog geen vastgestelde actielijst is, worden in deze versie van het managementplan enkel de prioritaire inspanningen zoals vastgesteld in het S-IHD-besluit weergegeven. Zodra de actielijst is vastgesteld, wordt deze in een volgende versie van het managementplan aan de inspanningsmatrix toegevoegd.

	Prioritaire inspanning cfr. Besluit Vlaamse regering	Prioriteit
PI 1	Kwaliteitsverbetering van de aanwezige bos- en andere habitattypes	2050
PI 2	Omvorming van naaldhout, populierenbossen en (recente) loofhoutaanplanten naar boshabitattypes en zeer plaatselijk heidekernen	2050
PI 3	Bosuitbreidingen	2050
PI 4	Realisatie van aaneengesloten moeras- en graslandcomplexen	2050
PI 5	Ontwikkeling van Grote Pimpernelgraslanden	Standstill
PI 6	Maatregelen voor bijlagesoorten	Standstill
PI 7	Inrichting Bos van Aa binnen het complex Kollintenbos - 's Gravenbos (deelgebied 14)	2050
PI 8	Plaatselijke herstel van de hydrologie en waterkwaliteit	2050

5 Taakstelling inzake de verbetering van het natuurlijk milieu

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke milieucondities vereist zijn voor het bereiken van de gunstige staat van instandhouding voor de aangewezen habitats en soorten. Bij de opmaak van dit MP 1.0 was een gebiedsgerichte invulling niet mogelijk. Informatie over de vereiste milieuomstandigheden voor het bereiken van de gunstige staat van instandhouding van de habitats en soorten zijn te vinden in de publicatie "Ontwikkeling van criteria voor de beoordeling van de lokale staat van instandhouding van de Natura 2000 habitattypen", gepubliceerd door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) met als referentie T'Jollyn et al., 2009 en te consulteren op [www.inbo.be/natura 2000](http://www.inbo.be/natura2000).

6 Richtkaart

De richtkaart is een belangrijk ruimtelijke afwegingskader voor plannen, projecten, instrumenten... Het geeft in de eerste plaatst een synthese van de stand van zaken op het terrein en zoals gepland. Een natuurdoel is immers pas 'geplaatst', wanneer inrichting en beheer van het betrokken perceel afgesproken zijn in een natuurbeheerplan, of één van de gelijkwaardige plannen die er mee gelijkgesteld kunnen worden. In hoofdstuk 3 is een overzicht gegeven van de geplande doelen in natuurbeheerplannen of gelijkaardige plannen. Zolang een deel van de taakstelling niet is opgenomen, bevat de richtkaart daarnaast een ecologisch geschikte zoekzone die ruim genoeg is om via vrijwilligheid en socio-economische afwegingen te zoeken naar een optimale plaatsing van de resterende doelen en daartoe gevrijwaard wordt. De bepaling van deze zoekzone gebeurt op Vlaams niveau aan de hand van de actuele en natuurlijke potentiekaarten, rekening houdend met de oppervlakte waarvoor reeds garanties zijn op een correct beheer via een geïntegreerd beheerplan of een gelijkaardig instrument en socio-economische belangen. Dit gebeurt door middel van een geobjectiverde, modelmatige berekening. Naarmate bijkomende doelen worden 'geplaatst', door natuurbeheerplannen of gelijkwaardig instrumenten of in voorkomend geval, via verplichtingen, zal ook de omvang van de zoekzone(s) afnemen. De opmaak van de zoekzone(s) vormt dus het semiautomatische resultaat van de afspraken die gemaakt zijn over het onder correct beheer brengen van terreinen.

De richtkaart is in dit Managementplan 1.0 nog onvolledig omdat de benodigde data nog in opbouw of overleg zijn. Hieronder wordt per voorzien onderdeel aangegeven in welke mate het ingevuld is in deze planversie.

6.1 Situering actuele habitats

De situering van de actuele habitats is indicatief opgenomen in kaarten 1 en 2.

6.2 Situering vegetaties als leefgebied voor Europees te beschermen soorten

In deze planversie werd deze deelkaart nog niet opgenomen.

6.3 Aanwezigheid van habitattypische soorten

In deze planversie werd deze deelkaart nog niet opgenomen.

6.4 Ruimtelijke verdeling van de instandhoudingsdoelstellingen

De ruimtelijke verdeling van de oppervlakte-doelstellingen voor de verschillende habitattypes in dit SBZ zijn opgenomen in kaart 1.

6.5 Ruimtelijke verdeling van de prioritaire inspanningen

De ruimtelijke verdeling van de prioritaire inspanningen is weergegeven in kaart 2. De codes verwijzen naar de tabel in paragraaf 4.1.

6.6 Situering van de gebieden beheerd met het oog op de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen

In deze planversie werd deze deelkaart nog niet opgenomen.

6.7 Zoekzones

In deze planversie werd deze deelkaart nog niet opgenomen.

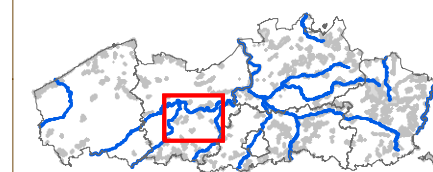
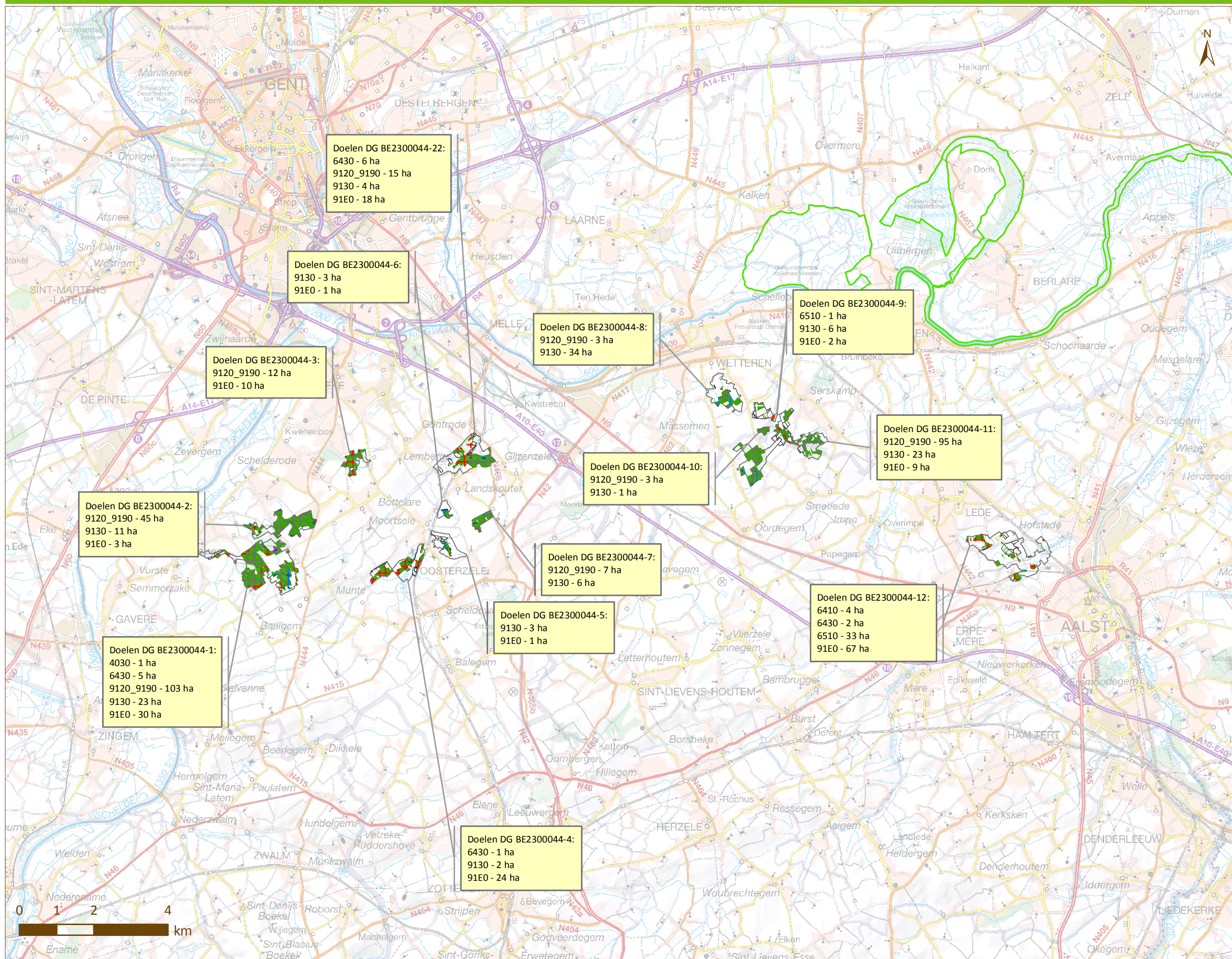
6.8 Actiegebieden voor de verbetering van het leefmilieu

In deze planversie werd deze deelkaart nog niet opgenomen.

Kaartenlijst

Kaart 1. Situering van de actuele habitats (indicatief) en de ruimtelijke verdeling van de oppervlakte-doelstellingen voor de verschillende habitattypes.

Kaart 2. Situering van de actuele habitats (indicatief) en de ruimtelijke verdeling van de prioritaire inspanningen. De codes verwijzen naar de tabel in paragraaf 4.1.

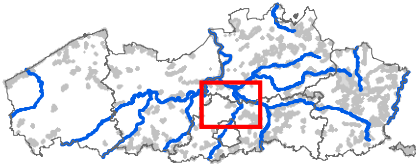
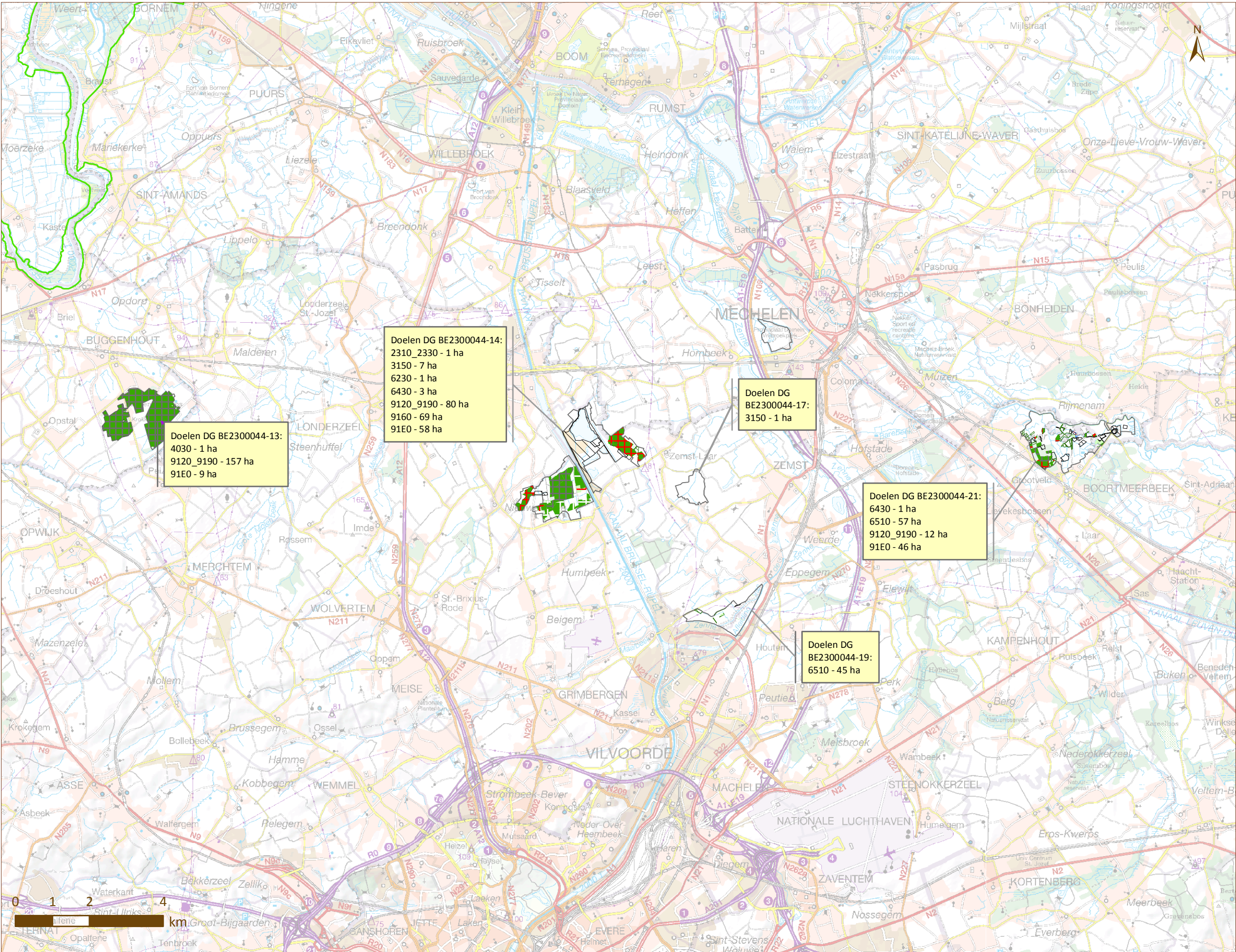
Habitat Natura 2000

- 4030
- 6230
- 6410
- 6430
- 6510
- 9120
- 9130
- 9160
- 91E0
- Actueel Habitat - RBB
- Deels habitat
- SBZ-H
- SBZ-V

Indicatieve situering van de actuele habitats en de verdeling van de doelen per deelgebied

Vlaanderen
is natuur

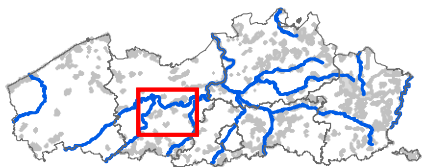
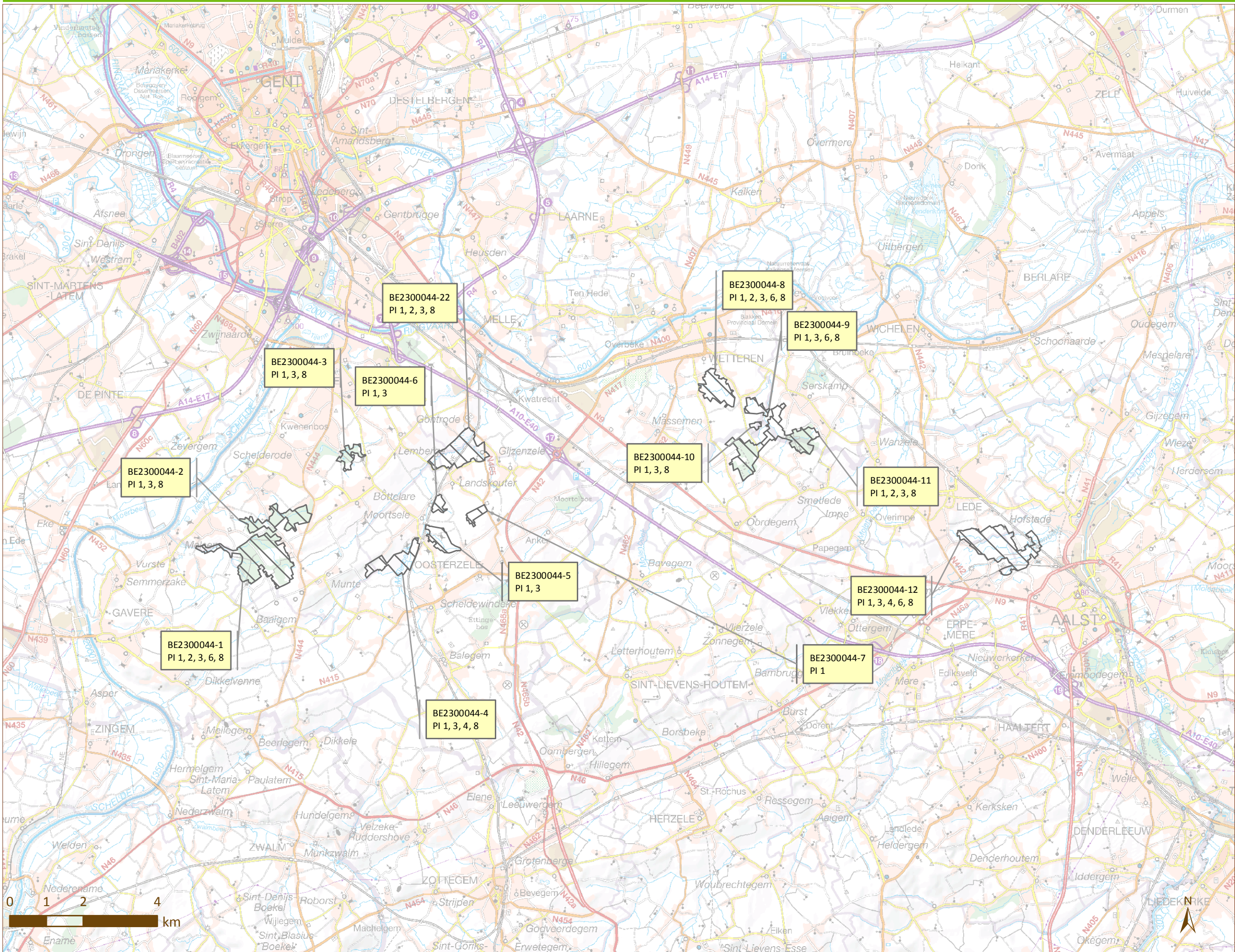
Habitat Natura 2000

- 1130
- 3150
- 4030
- 6430
- 6510
- 9120
- 9160
- 91E0
- Actueel Habitat - RBB
- Deels habitat
- SBZ-H
- SBZ-V

Indicatieve situering van de actuele habitats en de verdeling van de doelen per deelgebied

Vlaanderen
is natuur

Legende

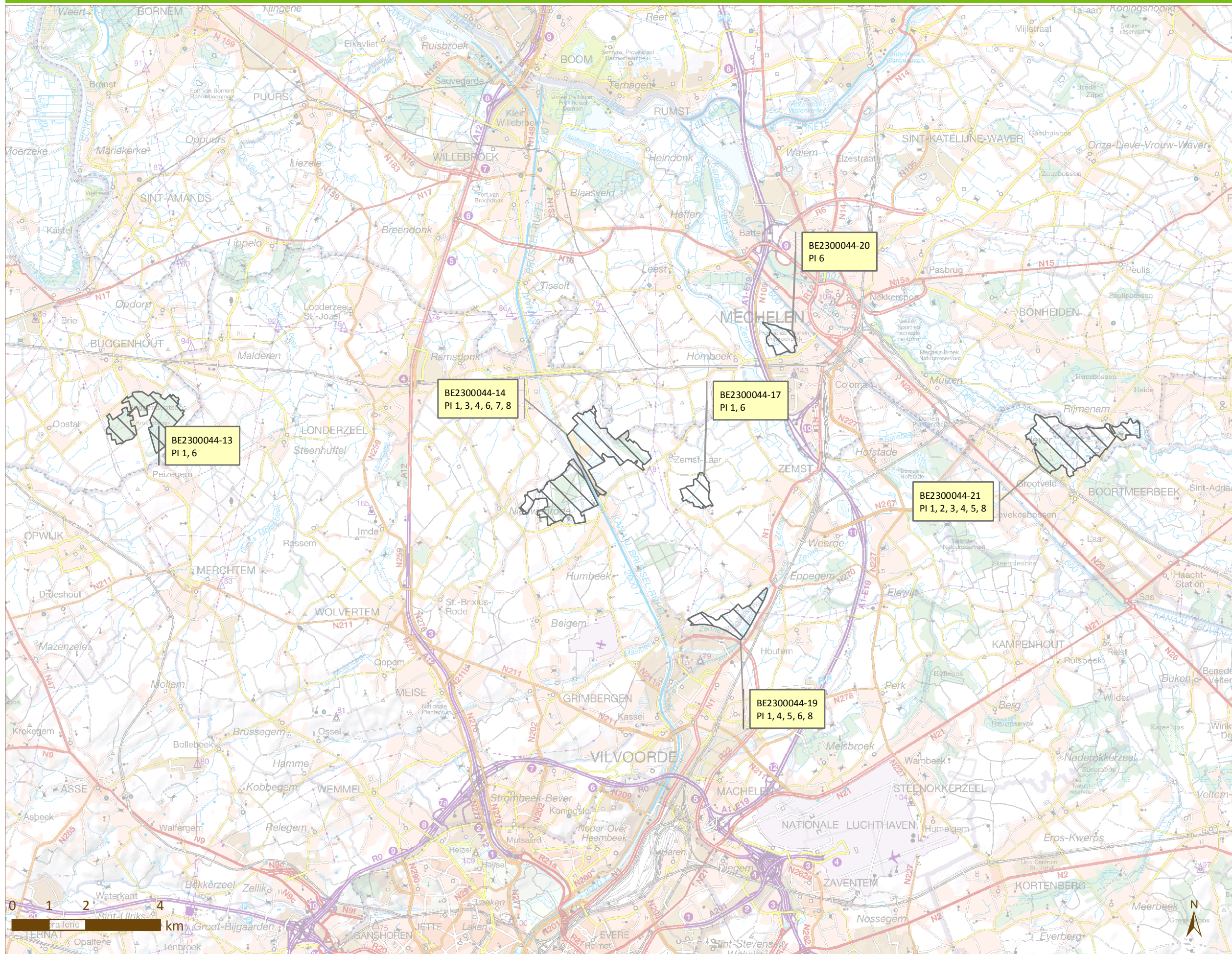
 SBZ-H

Voor de omschrijving van de prioritaire inspanningen wordt verwezen naar hoofdstuk 2.2

Overzicht van de prioritaire inspanningen per deelgebied

Vlaanderen
is natuur

Overzicht van de prioritaire inspanningen per deelgebied

7 Gebiedsgerichte toepassing van het globaal afwegingskader Natura 2000

Het Vlaams Natura 2000-programma bevat een globaal afwegingskader, met daarin:

- een onderlinge afweging van de ecologische vereisten van zowel de Europees te beschermen habitattypes, van de Europees te beschermen soorten als van de soorten die typisch zijn voor een Europees te beschermen habitat;
- een afweging voor soorten van regionaal belang van de realisatie van instandhoudingsdoelstellingen voor boshabitats ten aanzien van ecologische vereisten voor vogelsoorten die karakteristiek zijn of vaak voorkomen in grotere, open en natuurkwaliteitsvolle weilandcomplexen.

In dit hoofdstuk moet worden aangegeven op welke wijze bij de realisatie van de taakstelling dit afwegingskader toegepast werd of zal worden.

De informatie over de uitvoering van het globaal afwegingskader voor deze SBZ wordt toegevoegd vanaf de volgende versie van het managementplan. Het Vlaams Natura 2000-programma, waar het globaal afwegingskader Natura 2000 deel van uitmaakt, bestaat immers nog niet bij de opmaak van dit Managementplan 1.0. Bovendien ontbreken in deze planversie belangrijke elementen die relevant zijn voor de beschrijving van de uitvoering van het globaal afwegingskader, zoals de ruimtelijke configuratie van de gebieden beheerd met het oog op de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen en de zoekzones.